

K 157/16

DVACÁTÁ PÁTÁ

VÝROČNÍ ZPRÁVA

STÁT. ČESKÉHO GYMNASIA
NA KRÁL. VINOHRADĚCH

ZA ŠKOLNÍ ROK 1919.

Handwritten signature

KRÁL. VINOHRADY.

Tiskl Albert Malíř na Král. Vinohradech. — Nákladem stát. českého gymnasia.

1919.

B) Hry a sport. Účast žáků při školních hrách byla vždy neobyčejně četná. Hrál se „Na Floře“ v úterý a v pátek odpoledne ve dvou odděleních za řízení proz. prof. J. Koláře. Často však i v jiné volné dny tu naši sportovci trénovali. Za nepříznivého počasí (v zimě) věnovány hodiny hrám vyhrazené cvičení volnému a šermu v tělocvičně a nacvičování her v nižších třídách:

Mimo hry osnovami předepsané konány na hřišti cviky lidové a lehkooathletické. Řada studentů účastnila se různých meetingů pořádaných zdejšími sportovními kluby a mnozí dosáhli pěkných výsledků. Při závodech o putovní pohár, který byl loni závodnímu družstvu našeho ústavu přiřčen, umístilo se letos jako II. vítěz. Také v kopané sehráno s některými ústavu pražskými několik vítězných zápasů. Výsledky ústavních závodů nižšího i vyššího oddílu byly v každém směru uspokojivé.

Na vyšehradské plovárně měřili se žáci naši v plování a skocích do vody. Na konci šk. r. pořádán pak tenisový turnaj.

Jaké oblíbené se těší různá tělesná cvičení, ukazuje tabulka:

	T ř í d a													
	I.			II.		III.		IV.		V.	VI.	VII.		VIII
	A	B	C	A	B	A	B	A	B			A	B	
1. Škol. her se účastní	22	24	20	28	29	25	32	24	23	18	17	17	10	15
2. Koupe se	38	32	28	30	31	23	30	26	24	31	24	26	25	28
3. Plavců	15	16	9	12	15	18	14	21	23	31	19	12	18	24
4. Vesluje	23	15	15	24	20	11	20	19	18	31	27	14	7	12
5. Bruslí	27	30	28	28	32	27	25	26	21	31	28	15	19	19
6. Sáňkuje	40	32	32	36	28	18	23	22	19	31	25	11	15	26
7. Na kole jezdí	6	2	6	6	14	7	5	10	13	27	16	13	7	20
8. Na lyžích jezdí	2	1	—	—	—	—	—	—	—	2	1	3	4	17
9. Šermují	2	1	—	—	—	1	2	5	3	12	12	2	1	6
10. Jezdí na koni	8	14	—	—	—	—	1	2	3	14	3	3	1	3

D) Vycházky podnikli tito učitelé:

J. Skrbinšek 17. května s třídou IV.a na Říp a do Roudnice; J. Bobek s třídou VI. do Štěchovic a Svatojanských proudů, touž vycházku s třídou I.a dne 31. května; J. Bobek, F. Koláček a J. Dobiáš dne 22. a 23. května s třídou VII.b do Kolína, Kutné Hory, Sedlce; M. Kössler s třídou VII.a na Křivoklát, do Nové Huti; J. Podroužek s IV.b dne 23. května na Karlův Týn, k Sv. Janu pod Skalou; A. Eltschkner s II.a dne 26. května a J. Oswald, F. Trojan s II.b dne 27. května touž vycházku; J. Hnídek s VIII. třídou na Sázavu, do Kavalírových skláren; J. Boška s třídou I.c dne 31. května do Břežan, A. Eltschkner s třídou III.a dne 3. června do Štěchovic a Svatojanských proudů; A. Eltschkner dne 28. května s třídou V. na Křivoklát, Zbečno, údolí Beřounky; J. Pařha a A. Eltschkner s třídou II.a dne 23. června do Prachovských skal.

VIII. Z kroniky ústavu.

Od založení ústavu nebylo nikdy lze zaznamenati tak radostnou událost jako roku letošního. Z krvavé setby Rakousko-Uherska vzešly v hrůzách světové války hrdinské činy husitským duchem nadšených československých legií a kapitulaci zpuchřelého „státu pravděpodobností“ byl osud jeho zpečetěn. Když také houževnatým úsilím neohroženého bojovníka našeho za právo a pravdu, profesora Tomáše Masaryka a jeho druhů byly dříve získány našim spravedlivým snahám mocnosti dohody a zejména znamenitý prezident amerických Spojených Států Woodrow Wilson, jenž zdůraznil právo sebeurčení národů, připravena byla půda nekrvavému převratu v naši vlasti: dne 28. října 1919 setřásl národ český třístaleté jámo cizácké nadvlády, opustil dosavadní státní útvar a mladá republika československá vstoupila v řadu kulturních samostatných států světa. Jásal-li celý národ nad svým osvobozením, oddechla si také česká škola, zvláště

škola střední, zproštěná dlouholetého útlaku; radostně smetla svůj nedobrovolný nátěr rakouský, odhodila vnučenou lež a přetvářku s blažícím vědomím, že může býti pravou dílnou lidskosti s čistým štítem neposkvřené pravdy. Nebude jisti již chléb z milosti, její svobodný rozvoj a rozkvět je zaručen nyní, kdy národ sám může po svém spravovati všecky své hmotné i kulturní potřeby. Význam památné historické události té vyložen byl žákům slavnostní promluvou profesora dra Jiřího Horáka dne 5. listopadu, dne 8. listopadu zúčastnilo se žactvo všestudentské oslavy její na hradě pražském, kterou dne 10. listopadu doplnilo domácí slavností s případným programem.

Dne 12. prosince složili členové sboru slavný slib v ruce ministra vyučování G. Habrmanna; později vykonali její písemně dne 23. dubna.

Dne 21. prosince byli přítomni žáci s veškerým sborem slavnostnímu uvítání prvního presidenta republiky T. G. Masaryka.

Zvláštním během osudu stalo se, že v tyto světlé dni rušné radosti vmísil se stín bolestné pro ústav ztráty: dne 17. prosince skonala náhle druhý ředitel jeho František Reiss a doprovázen byl žactvem i sborem ke hrobu dne 22. prosince odpoledne. Správa ústavu svěřena byla zatím prof. Otakaru Smrčkovi.

Dne 7. března oslaveny na ústavě 69. narozeniny presidenta republiky T. G. Masaryka; mohutné životní dílo jeho nastínil žactvu shromážděným spolu se sborem v aule prof. dr. František Koláček, žáci pak sami zúčastnili se slavnosti přednesem vhodných sborů a případnými recitacemi. Dne 28. března vzpomenuť narozenin Jana Amosa Komenského; jeho význam osvětlil žactvu skut. učitel dr. Jan Eisner, k jehož přednášce pojil se opět příslušný program provedený žáky. Dne 13. května uctil ústav památku spolutvůrce našeho národního osvobození, tragicky zahynulého generála a ministra dra Milana Rastislava Štefánika; velikost záslužného díla nedlouhého jeho života vylíčil žákům prof. dr. Jiří Horák.

V době následující po převratu dostáli žáci tří nejvyšších tříd úkolům, jež jim ukládala strážní služba vojenská, velmi čestně, někdy i s nasazením vlastního zdraví. Vyskytly se arci případy, kdy bylo této povinnosti žákem zneužito k tomu, aby se mohl vyhnouti povinností školním, byly však zcela výjimečné. Vůbec byl na zdejší ústavě zachován klid, a kázeň školní udržovala se hned od počátku v mezích vytčených novým disciplinárním řádem. Úlev jim poskytnutých užili žáci nejvyšších tříd ku provozování ochotnických divadelních představení, jichž výtěžek věnovali dobročinným účelům.

Přes to, že žactvo naše se doplňuje většinou z občanstva nezámožného, byl výsledek sbírek pořádaných školou velmi čestný, kdežto za války byly omezovány jen na míru nejnужnější. Žáci naši věnovali fondu na půjčku národní svobody 1000 K a s nadšením přímo účastnili se akce k získání kovového pokladu státního.

Vyučování, konané v 8 třídách kmenových a 6 pobočkách, bylo přerušeno přestávkou, nastalou pro epidemii chřipkovou. Kromě mimořádných poměrů, způsobených následky války a převratem, působily na vyučování nepříznivě časté změny ve sboru učitelském, jimž pro zvláštní složení sboru nebylo lze se vyhnouti. Mimo to dělil se ústav po dva zimní měsíce v době značného nedostatku otopu o své místnosti se zdejší reálným gymnasiem, jež musilo z nařízení ministerstva svou budovu vykliditi. Zdravotní stáv žactva byl celkem uspokojivý. Dne 14. října 1918 zemřel žák VII.b třídy Karel Sedláček, podlehnuv epidemii chřipkové.

IX. SEZNAM ŽÁKŮ.

(Hvězdičkou označení uznání za výborně způsobilé.)

Třída I.a.

Beneš Jan z Levin	Černický Karel ze Sedlčan
Berlinger Gustav z Král. Vinohrad	Čtvrtečka Václav z Vršovic
Bidlo Jaroslav z Prahy	Dolejší Rudolf z Král. Vinohrad
Bloch Miloš z Benešova	*Dřízhal Josef z Král. Vinohrad
Brok Herbert z Rakovníka	Erben Oldřich z Olomouce
*Buděšínský Jan z Volyně	Erben Rudolf z Černovic
Bušek Jindřich z Mezimostí	Fachner František ze Sv. Jana
Cvrček Rudolf z Vysočan	Fialka Jiří ze Smíchova
Čermák Jan z Král. Vinohrad	Freund Ervín z Jindř. Hradce